

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL LIBRARY
ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДИНАТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК V. Ч. 76. СУБОТА, 22. ВЕРЕСНЯ 1923. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, 22nd SEPTEMBER, 1923. No. 76. VOL. V.

НИМЕЧЧИНА ГОТОВА ПІДДАТИСЯ ФРАНЦІЇ І БЕЛЬГІЇ.

БЕРЛІН, 19. вересня. — Німеччина запропонувала нині через бельгійського посла довести до певної межі опір в Рурі під тим одним умов'ям, що мешканцям у окуйованій території, які були арештовані, згідно з умовами договору, буде дозволено повернутися до своїх ділянок, і ті, що були арештовані, звільнені і відпущені.

Вона запропонувала також взяти під увагу заплата репарації в сумі більше як 30 мільярдів золотих марок, себто її попередню максимальну оферту.

Ця інформація викликає велике здивування, попри дипломатичні переговори, що ведуться від кількох днів. Припускають, що причиною такого рішення німецького уряду є фінансова криза, яка прибрала дуже застрашуючі розміри.

НЕ ГОДЯТЬСЯ НА ПРОПОЗИЦІЇ НИМЕЧЧИНИ.

БЕРЛІН, 20. вересня. — Бельгійський посол в Берліні, через якого Німеччина пропонує свої тайні пропозиції щодо заперестання насильства в Рурі, закликає нині в інтерв'ю, що ці пропозиції будуть відкинені.

Він сказав: "Бельгія і Франція настоюють на цілковитому заперестанні опору перед розпочаттям яких би то було переговорів з Німеччиною. Вони не хочуть приймати ніяких пропозицій в заміну за те, що німецьким ворогам, прогнанним з окуйованої території, буде дозволено повернутися додому, або що помилується всіх німців, що були арештовані."

"Штресман мусить скасувати насильний опір явно і відкрито", сказав посол, "інакше Франція і Бельгія не бажають ніяких переговорів в справі полагодження рурського питання".

ОДНОГО РОБИТНИКА УБИТО В ФРАЙБУРГУ.

БЕРЛІН, 17. вересня. — Під час вивідної демонстрації робітників в Фрайбургу, в Бадені, прийшло до боротьби з поліцією, підчас котрої поліція стріляла на робітників і одного з них убила, а кількох інших ранила.

12 РАНЕНО В БОРОТБІ В ПЛЯВЕН.

ЛОНДОН, 17. вересня. — Делегати в Берліні до "Сентрал Нюс" каже, що в Плявен, в Саксонії, прийшло між комуністами і монархістами до вивідної боротьби, в якій 12 осіб зістало поважно ранених.

РОБИЛИ НАЇЗДИ ЗА ЗАГРАНИЧНИМИ ГРІШМИ.

БЕРЛІН, 18. вересня. — На гофель Адльон, каварно Бавер, каварно Крайнер та інші визначні ресторатори зроблено нині нагоди наїзди в пошукуванні за заграничною валютою. Перешукувано гофель, кельнерів і тих, що колає кас. Однак результат наїздів оказався бідним, так як посідачі чужої валюти були приготівані до перешукування, а кельнери, портери і інші служачі мали лише малу суму чужих грошей.

Однак ці гроші забирали всюди, де лише їх знайдено, і видано на них посвідки з повідомленням, що власність му-

В БОЛГАРІ ВИБУХЛА КОМУНІСТИЧНА РЕВОЛЮЦІЯ.

ПАРИЖ, 19. вересня. — Българський кореспондент "Матину" телеграфує до своєї газети донесення, що в північній Болгарії вибухла революція.

Він каже, що в революції подали собі руки комуністи і селяне.

З Софії, в якій проголошено воєнний стан, вислано на місце революції війська.

В ЦІЛІМ КРАЮ ПРОГЛОШЕНО ВОЄННИЙ СТАН.

ЛОНДОН, 20. вересня. — В наслідок революційного руху, який розпочали сторонники експрем'єра Стамбуліського, по цілій Болгарії зівстав проголошений воєнний стан. Про це доносить нинішня депеша з Софії, болгарської столиці.

Завзята боротьба ще ведеться і є десятки убитих і ранених.

УВЯЗНЕНО 50 КОМУНІСТИЧНИХ ПРОВІДНИКІВ.

СОФІЯ, 19. вересня. — М. Русев, міністер внутрішніх справ, оповістив, що захоплено підчас недавніх наїздів на комуністичні клуби документи показують, що ті організації плянують повалити правительтво.

Ув'язнено більше як 50 комуністичних провідників і замкнено всі їх клуби.

ЗАМАХ НА ДОЧКУ ФРАНЦУЗЬКОГО КОМУНІСТА.

ПАРИЖ, 17. вересня. — Російський контрреволюціонер Іван Кельшев ранив тяжко нині дочку славного французького комуніста і буючого посла Раппапорта.

Він прийшов до дому Раппапорта і сказав, що хоче бачити комуністичного провідника. Пому отворила двері дочка Раппапорта і запитала, чи хто інший з родини не може заступити батька, при чім сказала: "Я є його дочка".

Тоді Російнин не сказавши ні слова витягнув револьвер і стріляв її в груди. Потім пішов на поліційну стацію і віддався в руки поліції.

Дочка Раппапорта находиться тепер в грізній стані в шпиталі. Кажуть, що російський контрреволюціонер мав намір убити Раппапорта тому, що уважав його найнебезпечнішим більшовиком поза Росією.

ЕКСКАНЦЛЕР ВІРТ ДІСТАВ КОНЦЕСІЮ В РОСІЇ.

МОСКВА, 18. вересня. — Др. Оскар Вірт, буючий німецький канцлер, дістав в Росії найбільшу концесію, яку дотепер совітське правительтво уділило. Є це концесія на експлуатацію одного мільона десятих десятина має 2,70 акра) лісових земель на захід від Рибінська.

Вона включає також докінчення залізниці до Балтійського моря, збудовання великих ґартаків і виробів залізничних швелів. Концесія взята на 20 років, з можливим продовженням її на 10 років більше, після чого вона перейде на державу.

МОЖЛИВІ КАНДИДАТИ В ПІВНІЧНИМ ВІННІПЕГУ.

В звязку з іменованям Е. Дж. МекМоррея генеральним прокуратором Канади, в північній Вінніпегу відбудуться нові вибори, підчас яких проти МекМоррея виставлять своїх кандидатів консерватисти і робітники. Ходять слухи, що зрамені консервативної партії буде кандидувати др. Блейк, а зрамені Независимой Партії Праці алдерман Гіпс. В останні дніх мая також оголосили свою кандидатуру Р. Б. Россел з Соціалістичной Партії Канади.

ДО ЧЛЕНВ УКР. ВІДІЛУ Р. П. К. В ВІННІПЕГУ.

Простіться товаришів прийти в суботу по полудни до Українського Робітничого Дому для полагодження дуже важливої справи.

Заряд відділу.

МАЙНЕРИ В ДРОМГЕЛЛЕР ПОВЕРНУЛИ ДО РОБОТИ.

КЕЛГІАРИ, Алта., 17. вересня. — Тисяча майнерів в Дромгеллер, які були на страйку через 21 днів, рішили нині на масовім мітингу в Дромгеллер повернути завтра до роботи і предложити свій спір незалежному председателю до полагодження.

Віліям А. Шерман, президент 18. дистрикту "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка", який був присутний на мітингу, сказав вчора вечером, що Джеймс Мордок, федеральний міністер праці, буде правдоподібно іменованим незалежним председателем. Його рішення буде обовязуючим для майнерів і оперейторів на підставі угоди між "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка" і "Вестерн Канада Коал Оперейторс Асоційейшн".

Шерман каже, що рішення майнерського мітингу в Дромгеллер було одностороннім. Дистриктова юніяна рада приказала майнерам повернути до роботи та дотримувати угоди, і хоч з початку вони не хотіли цього зробити, то пізніше піддалися, коли рада відбрала чартери "Ю. М. В. оф А." з лобкалним в Дромгеллер, які були вмішані в страйк.

Майнери обстоюють, що їх юніяна повинна рішити про кожного дового робітника, якого приймається до роботи. Він може йти до майни, поки не дасть на це своєї згоди юніяна. Чи юніяна повинна мати таке право, про це буде рішати назначений незалежний председатель.

ВСІ МАЙНЕРИ ВЕРНУЛИ ДО РОБОТИ.

КЕЛГІАРИ, 18. вересня. — У вівторок рано урядники 18. дистрикту "Ю. М. В. оф А." і представник власників копалень отримали відомість, що всі страйкуючі майнери в Дромгеллер повернули до роботи.

ВИБРАЛИ ПРЕДСИДЕЛЕЯ РАДИ ПОМІСЦЕВ.

ОТТАВА, 19. вересня. — Джеймс Сміт з Едмонтона зівстав вибраним міністром праці як председатель ради помісцев в спорі між юнією в 18. дистрикті "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка" і асоціацією власників копалень. Спір відноситься до контрактної платні при будові філарів в майнах Лукар коло Едмонтона.

МАЙНЕРСЬКА КОНВЕНЦІЯ ПОТВЕРДИЛА УГОДУ.

СКРЕНТОН, Па., 17. вересня. — Представники юнійних майнерів твердого вугля, зібраних на тридистриктовій конвенції, ратифікували нині нову дворічну угоду в справі платні, вироблену своїми урядниками і представниками копалень вугля в Геррісбургі 8. вересня. Вони переоголосували повернутися до роботи в середу.

В ратифікованій уготі признається майнерам 10 процентів підвижки платні і 8-годинний день праці, як також признається юнією (без "чек-аф систем") та право колективного умовлявання.

НЕ ВСІ МАЙНЕРИ ВЕРНУЛИ ДО РОБОТИ.

СКРЕНТОН, Па., 19. вересня. — Робота в майнах твердого вугля розпочалася нині після застанови 1. вересня, коли велась це переговори в справі заключення нового контракту. Однак не всі робітники повернули в середу до роботи. В деяких місцях згодилося до праці менше як 20 процент, а в паруслучаях майнів зовсім не отворено через те, що за малю прийшло до роботи майнерів.

В більшість майнів до праці згодилося від 50 до 75 процент. Сподіються, що з кінець цього тижня повернуть до роботи всі 155.000 майнерів.

ВОЄННИЙ СТАН В СТЕЙТІ ОКЛАГОМА.

В боротьбі з Ку-Клукс-Кланома, губернатор стейту Оклагома в Злучених Державах проголосив в цілій стейті воєнний стан. Також на його приказ установлено в місті Оклагома, столиці стейту, на всіх стратегічних місцях уружене військо та пороблено інші приготування.

Видавчі газет і многи члени стейтвотв легіслатури не годяться з акцією губернатора Ватсона і кажуть, що всі ці приготування він поробив не для боротьби з Ку-Клукс-Кланома, а для своєї політичної цілі.

МАЙНЕРИ ТВЕРДОГО ВУГЛЯ РАТИФІКУВАЛИ УГОДУ.

МІЛФОРД, Па., 19. вересня. — Нині по полудни підписано тут формально в домі губернатора Пінчота і в його присутності новий дворічний контракт між майнерами твердого вугля і власниками копалень в справі платні і умов праці.

МАЙНЕРСЬКА КОНВЕНЦІЯ ПОТВЕРДИЛА УГОДУ.

СКРЕНТОН, Па., 17. вересня. — Представники юнійних майнерів твердого вугля, зібраних на тридистриктовій конвенції, ратифікували нині нову дворічну угоду в справі платні, вироблену своїми урядниками і представниками копалень вугля в Геррісбургі 8. вересня. Вони переоголосували повернутися до роботи в середу.

В ратифікованій уготі признається майнерам 10 процентів підвижки платні і 8-годинний день праці, як також признається юнією (без "чек-аф систем") та право колективного умовлявання.

НЕ ВСІ МАЙНЕРИ ВЕРНУЛИ ДО РОБОТИ.

СКРЕНТОН, Па., 19. вересня. — Робота в майнах твердого вугля розпочалася нині після застанови 1. вересня, коли велась це переговори в справі заключення нового контракту. Однак не всі робітники повернули в середу до роботи. В деяких місцях згодилося до праці менше як 20 процент, а в паруслучаях майнів зовсім не отворено через те, що за малю прийшло до роботи майнерів.

В більшість майнів до праці згодилося від 50 до 75 процент. Сподіються, що з кінець цього тижня повернуть до роботи всі 155.000 майнерів.

ВОЄННИЙ СТАН В СТЕЙТІ ОКЛАГОМА.

В боротьбі з Ку-Клукс-Кланома, губернатор стейту Оклагома в Злучених Державах проголосив в цілій стейті воєнний стан. Також на його приказ установлено в місті Оклагома, столиці стейту, на всіх стратегічних місцях уружене військо та пороблено інші приготування.

Видавчі газет і многи члени стейтвотв легіслатури не годяться з акцією губернатора Ватсона і кажуть, що всі ці приготування він поробив не для боротьби з Ку-Клукс-Кланома, а для своєї політичної цілі.

ДЕКОРТІ БУВШІ МІНІСТРИ АРЕШТОВАНИ.

ЛОНДОН, 17. вересня. — Делегати в Берліні з Цербере в Франції каже, що подорожні прибуваччі там з Еспанії кажуть, що декорті з міністрів, що занимали уряди в часі державного перевороту, зістали арештовані.

ПРИЗД КУНА ДО АМЕРИКИ.

Дня 14. вересня прихвдов Злучених Держав др. Вільгельм Кун, буючий німецький канцлер, попередник теперішнього канцлера Штресмана.

Кун прихвдов до Америки в характері представника німецької корабельної фірми і заявляє, що його прихзд не має нічого спільного з політикою. Запитаний кореспондентами газет про умови в Німеччині сказав, що життя там стає з дня на день шораз тяжше і як що не зайде поправа, то треба буде сподіватися пойдій, які відбудуться поважно не лише на Німеччині, але й на всіх сусідних краях.

Він вказував на поважні наслідки для цілого світа з того, що промісловий рух в Німеччині стає на мертвій точці. Він заявив, що сплата воєнних довгів може наступити лише після пляну Ангаї, за котрим, на його думку, стоять також і Злучені Держави.

ЛОЙД ДЖОРДЖ ПРИЗДИТЬ ДО АМЕРИКИ.

ЛОНДОН, 14. вересня. — Буючий британський премієр Лойд Джордж вибирається це при кінці цього місяця до Америки. Він має прихзати до Нью Йорку дня 5. жовтня.

ХВАЛИТЬСЯ, ЩО СПАС ЕСПАНІЮ ВІД СОВІТИЗМУ.

ПАРИЖ, 18. вересня. — В розмові з мадридським кореспондентом "Матину" генерал Прімо де Рівера, голова військвотв директорії в Еспанії, сказав про недавній державний переверот в тім краю таке:

"Поступаючи як ми поступили, ми спасли країну від отного більшого кризиса, так як істнував популярний рух, котрий міг був розвинутися в совітизм. Ми оборонили короля в душі патріотизму".

НЕ НАЗНАЧУВАЛИ НІЯКИХ МІНІСТРІВ.

ПОРТ-ДЕ-ВЕНДРЕС, французсько-іспанська границя, 18. вересня. — Конференція військвотв дирекції, що була зібралася минувшої суботи, замість позначувати міністрів, рішила, щоби краєм дальше правила директорія, а праця адміністрації щоби спочивала в руках старих урядників різних департаментів.

Робітники на передмістях Мадриду сидять тихо, однак збираються вчорами по гостинниці, щоби обговорити положення. Робітничі організації не будуть зачеплені, однак вони мусять повстримати свої від запрушування своїх членів до страйку.

ЕКСПРЕМ'ЄР ХОЧЕ, ЩОБИ ЙОГО СУДИЛИ.

МАДРИД, 17. вересня. — Маркід де Альгуємас, голова правительтва викиненого генерала Прімо Ріверою, вівслав до Рівери лист, в яким просить, щоби він був поставлений на розправу перед яким би то було трибуналом, як що теперішнє правительтво вважає його заслугоючим на кару.

МАЙНЕРСЬКА КОНВЕНЦІЯ ПОТВЕРДИЛА УГОДУ.

СКРЕНТОН, Па., 17. вересня. — Представники юнійних майнерів твердого вугля, зібраних на тридистриктовій конвенції, ратифікували нині нову дворічну угоду в справі платні, вироблену своїми урядниками і представниками копалень вугля в Геррісбургі 8. вересня. Вони переоголосували повернутися до роботи в середу.

ВОЄННИЙ СТАН В СТЕЙТІ ОКЛАГОМА.

В боротьбі з Ку-Клукс-Кланома, губернатор стейту Оклагома в Злучених Державах проголосив в цілій стейті воєнний стан. Також на його приказ установлено в місті Оклагома, столиці стейту, на всіх стратегічних місцях уружене військо та пороблено інші приготування.

Видавчі газет і многи члени стейтвотв легіслатури не годяться з акцією губернатора Ватсона і кажуть, що всі ці приготування він поробив не для боротьби з Ку-Клукс-Кланома, а для своєї політичної цілі.

ДЕКОРТІ БУВШІ МІНІСТРИ АРЕШТОВАНИ.

ЛОНДОН, 17. вересня. — Делегати в Берліні з Цербере в Франції каже, що подорожні прибуваччі там з Еспанії кажуть, що декорті з міністрів, що занимали уряди в часі державного перевороту, зістали арештовані.

ПРИЗД КУНА ДО АМЕРИКИ.

Дня 14. вересня прихвдов Злучених Держав др. Вільгельм Кун, буючий німецький канцлер, попередник теперішнього канцлера Штресмана.

Кун прихвдов до Америки в характері представника німецької корабельної фірми і заявляє, що його прихзд не має нічого спільного з політикою. Запитаний кореспондентами газет про умови в Німеччині сказав, що життя там стає з дня на день шораз тяжше і як що не зайде поправа, то треба буде сподіватися пойдій, які відбудуться поважно не лише на Німеччині, але й на всіх сусідних краях.

Він вказував на поважні наслідки для цілого світа з того, що промісловий рух в Німеччині стає на мертвій точці. Він заявив, що сплата воєнних довгів може наступити лише після пляну Ангаї, за котрим, на його думку, стоять також і Злучені Держави.

МІСТО НЬЮ ЙОРК ОПИНИЛОСЯ БЕЗ ДНЕВНИКІВ.

У вівторок дня 18. вересня місто Нью Йорк опинилося без своїх денвних газет. На страйк вийшло 2.500 пресменів і в наслідок того не вийшли ньюйорські денвники. Одиний видінток становить соціалістичний "Нью Йорк Кола".

Причиною страйку є це, що юнія пресменів і видавчі газет не могли прийти до порозуміння щодо заключення нового контракту на місце старого, що скінчився 1. вересня.

Президент пресменської юнії вважає страйк недержавним. Він приказав робітникам повернутися до роботи і заявив, що його юнія зробить все, що в її силі, щоби помочи друкувати ньюйорські денвники. Пресмени приказу свого президента не слухають і остають дальше на страйку.

Президент ньюйорського льокалю юнії заперече, що страйк є недержавний і каже, що він був викликаний після того, як видавці не поступили після угоди, в якій сказано, що новий контракт повинен бути заключений перед днем 1. вересня.

Ньюйорські видавчі виданої тепер спільну газету лише на кількох сторонах. У вівторок вийшла така одна газета, що мала на собі наголюнок 11 ньюйорських і бруклінських денвників.

Коло редакції газет стоять на сторожі поліції, щоби охороняти тих, що працюють коло видання спільної газети.

МІСТО ПРОГАНЯЄ 2.000 РОБИТНИКІВ.

ДЖАНСТАВІН, Па., 14. вересня. — Мійський уряд приказав покинути місто всім Мунірим та Мексиканцям, що не жили в місті в останні 7 літ. Наслідком цього зарядження вийшло вже з міста 2.000 робітників.

Мійський уряд подає за причину свого зарядження те, що через ці дві групи населення буди в місті поважні заворушення.

ПРОДУКЦІЯ НАФТИ ЗНАЧНО ЗБІЛЬШИЛАСЯ.

ВАШІНГТОН, 15. вересня. — Східно-європейський відділ департаменту торговлі подає, що продукція нафти в Радянських Республіках доходить 60% передревної.

МАСОВИЙ МІТІНГ ЖЕНЩИН-РОБИТНИЦЬ В ВІННІПЕГУ.

Відділ Женщин-Робітниць при Стів. У.Р.Д. в Вінніпегу устроє в неділю, дня 23-го вересня, о годині 2.30 по полудни

МАСОВИЙ МІТІНГ, на яким будуть промовляти товаришів з Транскони, з Іст Киддлона і з Вінніпегу.

На мітингу буде також промовляти тов. М. Попович. Простіться всіх товаришок, а також товаришів прибути на цей мітинг численно і запросити своїх знайомих.

Заряд Відділу.

МІТІНГИ ДЖ. МЕКЛАКЛЕНА В ВІННІПЕГУ І ТРАНСКОНИ.

Заходом Ком. Допомоги Страйкерам в Новій Скошій відбудуться в Вінніпегу і Трансконі масові мітинги, на яких буде промовляти тов. Дж. МекЛаклен, провідник страйкуючих майнерів в Новій Скошій, який вертає тепер з Венкуверу, з конвенції Ремісничо-Робітничого Конгресу. Мітинги відбудуться в такім порядку:

ВІННІПЕГ.

Неділя, 23. вересня, о годині 2.30 по полудни на Маркет Сквер.

Неділя, 23. вересня, о годині 8.30 вечером в Українській Робітничій Домі.

Вівторок, 25. вересня, о годині 12 в полудне в сіпярських шапах.

ТРАНСКОНА.

Понеділок, 24. вересня, о годині 12 в полудне в залізничних шапах.

Обовязком кожного робітника бути на однім з тих мітингів!

ТОВАРИШУ! НЕ ЗАБУВАЙ ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКРАЇНСЬКІ РОБИТНИЧІ ВІСТІ".

ТОВАРИШУ! НЕ ЗАБУВАЙ ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКРАЇНСЬКІ РОБИТНИЧІ ВІСТІ".

“UKRAINIAN LABOR NEWS”
Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.
Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”
газета для робочого людю — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
Видає Стіваришениа “Українських Робітничих Вістей”.
Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Непомічених в газеті рукописів не звертається, хіба що дописувальці вни-
вно зазначити, що бажає звороту своєї рукописи на слушній П. непоміш-
ни та відшкодувати поштову марку на її пересилку.

3 НАРАД ТРЕЙД-ЮНІЙНОГО КОНГРЕСУ.

На конвенції Ремісничо-Робітничого Конгресу Канади, що відбувалася минулого тижня в Венквері, був присутній як братий делегат і промовляв Дж. Р. Бранн, секретар Міжнародної Федерації Професійних Союзів в Амстердамі. Промова Бранна заслугою на увагу, так як він репрезентував організацію, яка об'єднує більшість професійних союзів, що належать до Червоного Інтернаціоналу Професійних Союзів.

Бранн між іншим сказав, що багато питань дотикаючих робітничого, включаючи 8-годинний день праці, мусять бути розв'язані інтернаціонально. Далше він вказав на ті великі труднощі, які виникають в організації робітників різних мов, звичаїв і особливостей. Однак поміж тих перешкод амстердамська федерація зстилася збудувана і є нині сильніша, як була колисьбудь переди. В 1914 році вона числила лише 2,300,000 членів, а нині вона має їх більше як 20,000,000 і репрезентує юні в різних частях світа від Перу до Палестини.

Бесідник дальше каже, що федерація вела велику противоположну кампанія, яка принесла результати. Коли Польща приготувалася розпочати війну з Росією, від приналежних до федерації професійних союзів зажадано, щоби вони відмовилися перевозити амуніцію для Польщі і до війни недопущено. Коли монархісти в Німеччині пробували перевести державний переворот, генеральний страйк ударемних їх загівір в кількох днях.

На конвенції промовляв також спеціально запрошені два робітничі послы до домінального парламенту. Дж. С. Вудс-ворт, посол з центрального Вінніпегу, сказав, що два роки до сяду в Оттаві показав йому конечиність установлення живого зв'язку між політичним і індустриальним робітничим рухом. Вм. Ирвін, посол з Кеогари, сказав, що не може бути розділу між економічним життям краю і політичним висловом економічного життя. В робітничим русі є місце для всіх родів опінії.

З важливіших рішень конвенції, про котрих не було ще подано в нашій газеті, треба згадати такі:

Конвенція визнала Канадський Партію Праці як офіціальною робітничою партію і завваала всі трейд-юнії вступити до неї разом з іншими робітничими організаціями для спільної незалежної політичної акції.

В справі уживання війська підчас страйків ухвалено резолюцію, одобрюючи заходи представників Ремісничо-Робітничого Конгресу задля поправлення мліційного закону в тім напрямі, щоби домогтися війська на поміч цивільним властям мали право лише міський ради, дїстрикти або провінційальні управительства, та щоби вони понесли зв'язані з тим кошти. Крім цього, щоби домінальні управительство мало право таке домагання вдоволити або йому відмовити. Конвенція ухвалила також резолюцію протесту проти заборони пікетування в часі страйку.

На конвенції ухвалено резолюції проти війни і проти допущення до Канади Азіатів.

Конвенція ендорсувала також “Лігу Націй”. В дебатах над цю справу Малколм Брюс, Джек МекДоналд, Джек Кавана на інші вказували на те, щоби робітники зможуть добитися тривалого миру лише помиранням Третого Інтернаціоналу.

При закінченню сесії конвенції виявилася жива дискусія над страйком в Новій Скошії. Дискусія викликала резолюцію Ремісничо-Робітничої Ради в Венквері, в якій одобрено акцію боевих робітників в Новій Скошії і осуджувано президента “Юнайтед Майн Воркерс оф Америка” Джана Л. Луїса.

Дж. Б. МекЛаклен, провідник страйкуючих майнерів і суспендований Луїсом секретар 26. дїстрикту, заявив в своїй промові, що страйкері були, напередодні побіди, коли вмішався до страйку Луїс. Коли-б він не підірвав був своєї акції, на слідуючий день робітники на всьому правдоподібності були би назад при праці а жовіри були би відтягнені, що було-б побідою для робітників.

Луїс казав, що майнери своїм виходом на страйк нарушили контракт, якого треба дотримувати. Цей контракт можна показати комубудь на конвенції і він засвідчить, що не було порушення жадної його точки.

Тепер в Новій Скошії є дїйсна диктатура. Робітникам не дозволяється вибрати своїх власних урядників. Тимчасових урядників накинув майнерам президент майнерської юнії Луїс.

Формен Вей, секретар юнії сталевих робітників в Сідней, Н. С., і посол до новоскошійського провінційального парламенту, піддержував виводи МекЛаклена. Страйкуючі майнері хотіли лише добитися відтягнення уоруженого війська, яке покланено проти сталевих робітників, що застрайкували за поліпшення своїх умов праці. За МекЛакленом і Лівінгстоном стоїть 90 процент майнерів в Новій Скошії.

В обороні Луїса виступав його нагачия Силбі Беррет, який є накинним президентом 26. дїстрикту “Ю. М. В. оф А.”

Після дальшої дискусії президент Том Мур узяв предложену резолюцію не на місці і її відкинув.

Хід нарад конвенції вказав, що радикальні елементи в трейд-юнійним русі здобували щораз більший ґрунт. Освідомляючи роботу в юніях веде Робітничка Партія Канади і завдяки їй на конвенції в Венквері чути було голоси дїйсно клясово свідомих робітників. Ця частина робітників становила третю часть всіх делегатів конвенції. Її поважною загрозою для Тома Мура і Ко. Тому зрозумілою є безпопашда боротьба реакційних юнійних урядників з революційними елементами як на самій конвенції, так і поза нею. Панове Мури бачуть в зростаючій радикальним русі свою загібель і хочуть до неї не допустити. Та чи вдасться їм це зробити? Даремні їх зусилля. Час невдоволю працює проти них і їм від загібелі не вратуватися.

ДУМКИ ПРО “МОДЕРНЕ МОСКВІФІЛСТВО”

Галицька дрібнобуржуазія, та що бє поклонилась польським панам в Варшаві і називає себе “трудовою (?) партією” — остальними часами почала шалену агітацію проти радянської орієнтації в Галичині. Вона признає, що не вже грізна сила, яка може довести до “сумних наслідків” (себто в нашому розумінні до злуки Сх. Галичини з Рад. Україною). Наведено уривки з цих агітаційних статей поміщених в органи “трудовиків” “Діла” — відповідатимемо пізніше.

В 90. ч. “Діла” читаємо в статті “Між двох сил”:

— “Через цілу історію укр. народу червоною ниткою, від боротьби пши на два фронти — проти Росії на сході й проти Польщі на заході. На протязі цілого нашого історичного існування доводилось нам відіпрати ворожі заходи, спрямовані проти нас з обох боків. Зв'язки тому, що ми навіть найбільш сприятливі моменти нашої визвольної боротьби не змогли собі протиставити обом ворожим до нас силам, керуючись лише власними інтересами, завдяки чому, що ми весь час були змарядом в чужих руках для осигнення чужих цілей.

Коли серед нашої громадської думки є свідомість тих небезпек, які загрозують нашій з худу, небезпека грізна й велика, яка веде зі злукот, шкідком тепер вишла з кола громадської уваги. Скажемо більше. Стоїмо перед фактом колосального ризику з передачею наших часів, поширення москвіфільських настроїв, які ширкою хвилею захопили український національний табор. В громадській психології сучасного дня миємо виразні симптоми тих нездорових настроїв, які на протязі нашої історії підготували ґрунт для фальшивих кроків, для використання нас чужими силами, во ім'я чужих цілей і чужих інтересів.

Лишемо на боці наш галицький москвіфільський табор, головна небезпека якого для нас полягає в тому, що наше громадянство тепер цілком ігнорує, ту школу й загрозу для нашої національної справи, яку веде з собою росклатова акція “русских”. Співнімося на значно грішніших проявах москвіфільських настроїв серед укр. національного табору. Симптоми його миємо як по той бік, так і по цей бік Збруча. Коли на Великій Україні українські елементи, що стоять на радянській платформі, во ім'я гаслу інтернаціоналізму зриваються поступату власної державности, коли вони, будуючи спільку соціалістичних радянських републік, організуючи виник хліба за кордон, відбукують “єдину незліучу”, настрий і погляди цих наших груп неможна назвати ніякше, як москвіфільством, москвіфільством модернізованим відповідно до потреб хліба.

При цих обставинах заввається конечиність в неминучу для всіх тих, що хотять вільного правління й лопашу для теперішніх обставин лїню національної поведінки раз-у-раз племелувати в зазначувати, що розв'язання цього питання не є можливим без узгодження обох тих сил, між якими знаходиться українська нашія.”

Вповні признаємо про загадану тяжку боротьбу української нації в своїй історії з двома ворогами: Полькями й Росїянами. Але боротьба ця була все не з волею одного або другого народу, а з імперіалістичними бажаннями царів, королів й буржуазії, які для придбання нових земель і благацьт поневолювали й наш український народ. Україну, Кавказ, Польщу, Литву, Фінляндію і інші країни поневолював не російський народ, а цар і буржуазія. Темний народ був тільки сліпим, виконавчим змарядом в їх руках. Інша річ, що російський народ виховувавший віками у відповідній атмосфері створений московською буржуазією-шовіністами — мав в собі ненависть до інших національностей, але тільки до того часу, доки не ставав свідомим. За це не народ треба вишувати, а тих, хто народ той держав в темряві.

На протязі нашої історії було дуже багато випадків, як Українці йшли на службу до Москалів або Полькям, підготували ґрунт для фальшивих кроків, для використання нас чужими силами, во ім'я чужих цілей і чужих інтересів! Але цього не робив український народ, як маса. Народ був все тільки поведений рідними панами. Робили це українські шляхтичі, гетьмани, пани-дідичі. Тільки вони, ради привілеїв й гонорів від московських царів й польських королів, відракалися навіть від робів своїх, українських селян і за наїди новими титулами графів, баронів і дворян чи шляхтичів, йшли на вірну собачу службу царіці Катерині, Петрові, і кождому польському королеві. (Без сумніву, як би всі ці ренегати сьогодні жили, то записалися би в галицьку “трудову” партію.)

В новітніх часах це саме було, так в Галичині підчас Австрії, як і в Росії за часів царизму. Тому “трудовикам” нарікати на народ не треба. Во ім'я чужих цілей і чужих інтересів працював не народ, а “трудовики” — українські пани, шляхтичі, гетьмани, урядовці. Так само, як сьогодні працюють Володимирі Бачинські, Федоріві, Яковів, Даниловичі і інші “трудовики” й радикали во ім'я варшавських цілей.

Галицький москвіфільський табор “русских” з днем створення Радянської Росії майже перестав існувати. Він вправді є, але — без ґрунту під ногами. Радянська Росія, як соціалістична держава, признала самоозначення всіх народів, в тому числі й українського, тимсамим підтвердила це, що український народ не є “русским” чи “малорусским”, а окремим 40 мільйоновим українським народом, з своєю зовсім окремою культурою, історією, мовою, літературою. (Все це москвіфілі в Галичині заперечували.) Далше: до Радянської Росії істнувала т. зв. “демократична” Росія, на чолі з “соціалістом” Керенським. Але уряд цей й половини не признавав того, що признали пізніше комуністи. Україна не мала права навіть відділитися від Росії. (Але з цими “соціалістами” по сьогоднішній день йдуть в одній дружній лаві українські соціал-патріоти з П. Інтернаціоналу.) Радянська Росія вповні признала самостійність України і не втручалася у внутрішні українські справи так довго, доки кінські робітники й селяне по цілій Україні, що 1918 р. повстали проти дрібнобуржуазної Центральної Ради, не просили в російських робітників й селян допомоги. У відповідь на це українська дрібнобуржуазія на чолі з “соціалістом” Винниченком привела на Україну німецьких генералів.

Що-ж до українських елементів, які стоять на радянській платформі, то вони зовсім не зриваються поступату власної державности і в ніякому разі не відбудовують “єдину незліучу” Росію. Україна є окремою, самостійною радянською республікою і має свій окремий уряд. Як самостійна одиниця, вона добровільно входить у вільний союз Соціалістичних Радянських Республік і — по підписаній згоді, має право кождої хвилі з Союзу виступити. Як самостійна держава одиниця, Радянська Україна виступає в міжнародній політиці, про що кождий мав змогу переконатися навіть з буржуазної преси. Тенденцію “єдиної незліучу”, яка живе ще в старих чиновників колишньої царської Росії, радянська влада переслідує по всім правилам революційної сувероніти. (Гляди: Резолюція по національному питанню Сталіна на XII. Зїзді Р.К.П.)

Але до цього питання ми повернемося ще при кінці статті.

Товаришу Робітнику! Не забувай, що твоя одинока газета в Канаді — “Українські Робітничі Вісті” — видається лише за твоєї гроші і інших таких самих, як ти. Памятай, що твоя газета від нікого не надійється помоць, лише від тебе. Тому приляй передплату і скільки зможеш на пресовий фонд, а цим сповниши свій найголовніший обов'язок!

ВІСТІ ЗІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

Патріотам жаль доларів. — Визиск у патріотичній “Дїстрі”. — Мобілізація угодовців і скривлення пролетарської армії.

(Від нішею польського кореспондента.)

Наші “патріоти” опинилися тепер в клопоті. Клонїт і грижа неабияка. Американські робітники не хочуть давати доларів на “визволення” та патріотичну “працю” у старому краю. А без доларів нема “патріотизму”. Між патріотами тому заколот, жалі на “невдячність”, “зраду”. Мокрим рядном накладаються на зненавиджених большевиків з У.С. Д. П. “Патріотична” преса видає цілі коновки-помий на “Землі й Волю” і У.С.Д.П. за те, що вони попусвали “патріотичний” інтерес в заморських колонїях.

Пшло о гроші прислани до “Землі й Воли” з Америки і призначені на “Рідну Школу” і українських інвалідів з застереженням передати їх заду, як ці інституції не є в руках попів і чорносотенців. “Землі й Воля” сповняючи застереження американських робітників, не дала цих грошей дотичним інституціям а призначила їх на пролетарські соціалістичні цілі. Патріоти обурилися і випусують терпкі слова на “реквізицію” доларів. Ладять У.С.Д.П. на чім світ стоїть.

Тому, що ця справа обходить не тільки нас в Галичині, але й інтересею головно наших товаришів в Америці та Канаді, тому й хочемо познакочити з нею широкій наш заморський загаль.

Коли в Галичині розгорілася боротьба за визволення з під шляхетсько-польського ярма, патріоти перші звернулися о поміч до Америки. Петрушевич та всі “патріотична” братія, яка висувалася на чолі в заплідю, поспунала до Америки о поміч на “визволення”. Вийшло туди багато емісарів. З найважливіших згадаймо Боберського, Мишугу, Цегельського, Назарука, Целєвця, Чика і Карманського. Всі вони петрушевичіві і трудовики (був націоналдемократ), за винятком Назарука, який чомусь називає ще себе радикалом.

Соціалісти не вислали ні одного свого колектора.

В краю позакладдали патріотичні свої комітети, до яких вводи на провідні місця і до каси призначували своїх довірених людей.

Долари на потреби боротьби в старому краю йшли, йшли сотні, тисячі і десятки тисяч. Мав їх і Петрушевич його уряд, мали їх і патріоти у старому краю. Як господарі ними доларями, ніхто не знає, бо й досі патріоти чомусь не дуже спішають зложити рахунки.

Між іншими, крім різних цілей, як в краю, так і на еміґрації, заїнциновано шкільну.

Школа це ціль дорога всім, тому й робітники і У.С.Д.П. підтримали цю акцію. На школи йшли і йдуть складики.

Але патріоти, які понали останніми часами загібати до Варшави, втягнути до своєї

кампанії і школу та українське Педагогічне Товариство. Патріотам за мало було американських доларів, ім зарплатою ще й польських марок з Варшави. Тому й не тільки пішли походом проти большевиків, але й вирікались своїм Петрушевичем і його урядом та зголосили свою відуду Польщезю як політичну вступу.

На це обурилися в першій мірі американські жертводавці і всі без винятку, як ті, що причисляють себе до комуністів, так і ті, що є ще патріотами і вірять в Петрушевича. Кождий, хто посилає тепер гроші до старого краю, робітничі застереження, що кождий воліє либі піти до рук людей, що роблять угоду з Польщезю, то таким людям грошей не дати. З такими застереженнями дїстає гроші й “Землі й Воля” і очевиодно виконуючи поручення, не дає їх патріотам.

Не дала вона іх У.П.Т. (Українському Педагогічному Товариству) і Союзови Українських Інвалідів. Союзови Українських Інвалідів не дала тому, бо він стоїть в близькому контакті з фашистами і як свого колектора до Америки вислав ославленого Чиза (якому опісля за його здепки відібрано право колектувати), а У.П.Т. тому, бо провідники його за близько станули до трудовицького “Народного Комітету”, який заїнциновав угодову акцію з Варшавою, та тому, що офіціально провідники У.П.Т. дали свій підпис на “петицію” до варшавського соїуму і сенату та польського уряду в справі “легалїзації” тайного українського університету у Львові.

Значить, ми поступили правильно. І “патріоти” зробили крик. Нема доларів — це “зрада”!

Але трудно. Коли вони рішилися брати польські марки з Варшави, мусять зрезигнувати з доларів українських робітників Америки і Канади. Це кажемо ми тут і це мусять ім сказати і наші робітники в Америці і Канаді.

Про другий скандал пише тепер вся краєва преса. У “Дїстрі”, найбільшій “патріотичній” інституції, вибух страйк вїборних робітників. 121 урядників “Дїстри” дев'ять днів страйкували, домагалися свого уряд, мали їх і патріоти у старому краю. Як господарі ними доларями, ніхто не знає, бо й досі патріоти чомусь не дуже спішають зложити рахунки.

Між іншими, крім різних цілей, як в краю, так і на еміґрації, заїнциновано шкільну.

Школа це ціль дорога всім, тому й робітники і У.С.Д.П. підтримали цю акцію. На школи йшли і йдуть складики.

Але патріоти, які понали останніми часами загібати до Варшави, втягнути до своєї

кампанії і школу та українське Педагогічне Товариство. Патріотам за мало було американських доларів, ім зарплатою ще й польських марок з Варшави. Тому й не тільки пішли походом проти большевиків, але й вирікались своїм Петрушевичем і його урядом та зголосили свою відуду Польщезю як політичну вступу.

На це обурилися в першій мірі американські жертводавці і всі без винятку, як ті, що причисляють себе до комуністів, так і ті, що є ще патріотами і вірять в Петрушевича. Кождий, хто посилає тепер гроші до старого краю, робітничі застереження, що кождий воліє либі піти до рук людей, що роблять угоду з Польщезю, то таким людям грошей не дати. З такими застереженнями дїстає гроші й “Землі й Воля” і очевиодно виконуючи поручення, не дає їх патріотам.

Не дала вона іх У.П.Т. (Українському Педагогічному Товариству) і Союзови Українських Інвалідів. Союзови Українських Інвалідів не дала тому, бо він стоїть в близькому контакті з фашистами і як свого колектора до Америки вислав ославленого Чиза (якому опісля за його здепки відібрано право колектувати), а У.П.Т. тому, бо провідники його за близько станули до трудовицького “Народного Комітету”, який заїнциновав угодову акцію з Варшавою, та тому, що офіціально провідники У.П.Т. дали свій підпис на “петицію” до варшавського соїуму і сенату та польського уряду в справі “легалїзації” тайного українського університету у Львові.

Значить, ми поступили правильно. І “патріоти” зробили крик. Нема доларів — це “зрада”!

Але трудно. Коли вони рішилися брати польські марки з Варшави, мусять зрезигнувати з доларів українських робітників Америки і Канади. Це кажемо ми тут і це мусять ім сказати і наші робітники в Америці і Канаді.

Про другий скандал пише тепер вся краєва преса. У “Дїстрі”, найбільшій “патріотичній” інституції, вибух страйк вїборних робітників. 121 урядників “Дїстри” дев'ять днів страйкували, домагалися свого уряд, мали їх і патріоти у старому краю. Як господарі ними доларями, ніхто не знає, бо й досі патріоти чомусь не дуже спішають зложити рахунки.

вона підтримує страйкерів. Загалом, українська суспільність прерживає тепер кризу. Дїференції на два табори зарисувалася і погаблюється дальше. По одному боці стве “патріотична” отара, склонна до угоди з шляхетською Польщезю, щоб затримати свої добрі місця, по другому боці недоводений прлетарський революційний елемент.

На поміч “патріотичним” трудовикам, які по зрівню з Петрушевичем так ослабли, що “Діло” друкується вже всього в 2,000 примірників, поспішали “радикали”, які заклали пакт з ссерами-петлюрівцями з Праги.

По другій стороні стоїть революційний пролетаріят сія і міст, який скупчується тепер біля У.С.Д.П. У.С.Д.П. прощає еволюцію, отряслася з патріотизму дрібношнїцтва, ясно і невдоволено ступила на комуністичну платформу та революційний шлях. Стама виразником інтересів всіх покривджених і визискуваних. Не диво тому, що ці масово йдуть в ті ряди. Партіній організації У.С.Д.П. ростуть мов гриби по дощі. Перед нею стоїть яка і світа будучність, коли вона буде і дальше йти тим революційним шляхом, на який вона ступила і не підє на компроміси з українським дрібношнїцством.

Львів, 29. серпня 1923.

ЗАМІСТЬ “МАЛОПОЛЬСКА” — “ВОЄВУДСТВА”.

Галицька українська преса доносила:

Тернопільський староста п. Екґарт оголосив недавно “о-кólnik” в “Dziennik-u Urzędow-im” тернопільського старосту до магістрату в Тернополі і всіх урядів громадських та парохїйальних і грекокат. і до ведучих метрикальні книги з поученням, що в донесеннях до властей і в урядових документах не можна живити слова “malopolski” або “Malopolska” зглядно “Wschodnia Malopolska” на означення Галичини чи Східної Галичини. Цікаві мотиви. Тому що громадські і парохїйальні уряди живають ріжного означення на буншю Східну Галичину, як пр. Корол. Галичина і Володимирія, Східна Галичина, буншя займанщина (zabor) австрійська, Малопольська, Східна Малопольська, заряджує п. староста Екґарт на будуче уживання одноічного слова “тернопільське (станіславське) воєводство”, касуючи слова Галичина і Malopolska. Причини цього урядового зарядження такі, що Галичина як буншій австрійський коронний край з хвлюю причеплення до Польщі перестала істнувати і є нині тільки історичним спомином. Натомість слово “Malopolska” яко територіальне означення Галичини, чи “Wschodnia Malopolska” яко означення Східної Галичини не має нині ніякого ані історичного оправданія, ані ніякого підстави в обов'язуючих законах, бо тим іменем Східна Галичина ніколи в історії не називалася (важне для Українців польське урядове призначення), ані не видано теper в Польщі ніякого закона, що вводив би назву “Malopolska” зглядно “Wschodnia Malopolska” яко назву Галичини чи там Східної Галичини.

Але трудно. Коли вони рішилися брати польські марки з Варшави, мусять зрезигнувати з доларів українських робітників Америки і Канади. Це кажемо ми тут і це мусять ім сказати і наші робітники в Америці і Канаді.

Про другий скандал пише тепер вся краєва преса. У “Дїстрі”, найбільшій “патріотичній” інституції, вибух страйк вїборних робітників. 121 урядників “Дїстри” дев'ять днів страйкували, домагалися свого уряд, мали їх і патріоти у старому краю. Як господарі ними доларями, ніхто не знає, бо й досі патріоти чомусь не дуже спішають зложити рахунки.

Між іншими, крім різних цілей, як в краю, так і на еміґрації, заїнциновано шкільну.

Школа це ціль дорога всім, тому й робітники і У.С.Д.П. підтримали цю акцію. На школи йшли і йдуть складики.

Але патріоти, які понали останніми часами загібати до Варшави, втягнути до своєї

кампанії і школу та українське Педагогічне Товариство. Патріотам за мало було американських доларів, ім зарплатою ще й польських марок з Варшави. Тому й не тільки пішли походом проти большевиків, але й вирікались своїм Петрушевичем і його урядом та зголосили свою відуду Польщезю як політичну вступу.

На це обурилися в першій мірі американські жертводавці і всі без винятку, як ті, що причисляють себе до комуністів, так і ті, що є ще патріотами і вірять в Петрушевича. Кождий, хто посилає тепер гроші до старого краю, робітничі застереження, що кождий воліє либі піти до рук людей, що роблять угоду з Польщезю, то таким людям грошей не дати. З такими застереженнями дїстає гроші й “Землі й Воля” і очевиодно виконуючи поручення, не дає їх патріотам.

Не дала вона іх У.П.Т. (Українському Педагогічному Товариству) і Союзови Українських Інвалідів. Союзови Українських Інвалідів не дала тому, бо він стоїть в близькому контакті з фашистами і як свого колектора до Америки вислав ославленого Чиза (якому опісля за його здепки відібрано право колектувати), а У.П.Т. тому, бо провідники його за близько станули до трудовицького “Народного Комітету”, який заїнциновав угодову акцію з Варшавою, та тому, що офіціально провідники У.П.Т. дали свій підпис на “петицію” до варшавського соїуму і сенату та польського уряду в справі “легалїзації” тайного українського університету у Львові.

Значить, ми поступили правильно. І “патріоти” зробили крик. Нема доларів — це “зрада”!

Але трудно. Коли вони рішилися брати польські марки з Варшави, мусять зрезигнувати з доларів українських робітників Америки і Канади. Це кажемо ми тут і це мусять ім сказати і наші робітники в Америці і Канаді.

“КОСМОС”

УКРАЇНО-АМЕРИКАНСЬКЕ ВИДАВНИЧЕ ТОВАРИСТВО

Двоє вишпили з друку слідуючі книжки Видавничого Товариства “Космос”:

СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА ВИСТАВА С.С.Р.Р.

СВЯТОЧНЕ ОТВЕРЕННЯ ВИСТАВИ.

Дня 19. серпня при особливих урочистій обстановці відбулось відкриття першої Всесоюзної сільсько-господарської і кустарно-промислової вистави з закордонним відділом.

Вже з самого ранку вулиці кою виставочної території були заповнені народом, що хотів поїхати на вчорашню відкриття вистави. О 10. годині рано до виставочної території підходить перша група робітників з власною оркестрою на чолі. За цєю групою довгою низкою тягнуться інші. О 12. годині під'їждять автомобілі з закордонними гостями. На урочистому відкритті вистави, крім численних закордонних гостей і постійних представників західно-європейських країн в Москві, була також присутня делегація на чолі з уповноваженим Лі-Юном. В окремі ложі кореспонденти московських газет і видатні літератори і журналісти червоної столиці, а також представники від місцевих газет. Останніх до 130 осіб. В місцях для чужоземців представники західно-європейських, східних американських газет і телеграфічних агенцій. На балконі головного будинку — члени уряду, відповідальні партійні робітники і делегати Московської Ради. В перших лавах робітників — представники українських республік С.С.Р.Р. в національних костюмах.

Зроблено, все-ж таки досить. Ці два роки трудящі зазнали великого лиха — голоду в Надволжі і інших краях. Ця вистава повинна допомогти найшвидшому відновленню сільського господарства.

Я хотів би, щоб до "смички" між робітниками й селянами приєднали ще одну "смичку" — між селянським господарством і наукою.

Треба, щоб кожний селянин, відвідавши виставу і побачивши, як краще та легше вести сільське господарство, міг стати борцем за найкращі способи нашого господарювання. Без селянина робітник не в силі відновити фабрики, промисловості. Тут потрібний тісний союз, потрібна єдність між робітниками і селянами. Представники промисловості і робітники на цій виставі повинні швидко піти до селянина, вивчаючи його потреби, і використати кожен найменший шанс для зближення їх до селянства, щоб вони швидко могли задовольнити нагальні потреби селянства.

Промова Камєнева.
"Від імені робітничо-селянського уряду С.С.Р.Р. оголошую народні збори в честь першої Всесоюзної Сільсько-господарської і Кустарно-промислової Вистави відкриття!" — заявляє заступник голови Раднаркому — "Сава селянинові, хазяїнові всієї землі, слава робітничо-хазяїнові всіх продукційних сил, слава робітничому союзів робітників і селян, будівничим першої робітничо-селянської республіки в світі, слава проводиреві цього союзу — т. Ленінові!"

При згадці імені проводирів світової революції залунали гучні оплески.

Присутні одногосодно за тверджують преаидію урочистих зборів в складі: Камєнева, Рикова, Наріманова, Свідєрського, Шедлера, Красіна, Чічеріна, Дагдова і Градова.

На пропозицію голови Головісткомка Шедлера, Володимира Ліча Леніна вибирається почесним головою зборів під гучні оплески присутніх. На почесних членів президії вибрано: Калініна, Троцького, Зіновєва, Сталіна, Смірнова і Томського.

Привітання від уряду С.С.Р.Р.
Заступник голови Раднаркому Риков вітає відкриття першої народної с.-г. кустарно-промислової вистави від імені уряду С.С.Р.Р.

"Значіння селянства й сільського господарства в загальному господарстві нашого союзу, — каже промовець, — далеко більше, ніж в якійсь з країн Заходу. Через це уряд і пішов на значні видатки для організації вистави."

На цій площі зібрався представники від народів, що заселяють одну шесту частину суходолу всієї земної кулі, представники трудящого народу від Чорного моря до Великого океану, від горнячків південних країн до холодних сибірських тундр. На цій виставі десятки народів з десятків територій вперше покажуть наслідки своєї праці в сільському господарстві і здобутки пореволюційного часу. Всі народи з території нашого союзу зеднані в спільній революційній боротьбі проти панів, буржуазії й капіталістів. В цій боротьбі заложено міцні основи нашого союзу, скріпленого кров'ю тисяч робітників і селян. Минуло два роки. Надто невеликий час для мирної праці. Звичайно, цих двох років було не досить, щоб зробити навіть саме найпотрібніше щодо відновлення господарства. Але й того, що

Промова Наріманова.
Голова Ц.В.К. С.С.Р.Р. Наріман-Наріманов каже: "Товариші й громадяне! Оголошую від імені працюючих С.С.Р.Р. першу сільсько-господарську й кустарно-промислову виставу відкритою!"

Слова Наріманова вкриваються довгими оплесками й співом Інтернаціоналу.

Після закінчення зібрання присутні оглядали виставу й її павільони.

Вечером в Нескучному саду улаштовано різні розrywки, концерт, сценічні вистави, фейерверки.

Нове явище на Всесоюзному святах.

На цій виставі, — продовжує Риков, — ми вперше бачимо представництво від західно-європейських промислових організацій. З особливою приємністю можна витати це нове явище на всеоюзних святах. Протягом 5. років представники урядових код західної Європи з великим нездоволенням приглядалися до того, чи можуть робітники й селяне без панів, лордів і приватних банкірів утворити й організувати нову державу.

Промова Красіна.

Свою промову Красін починає подякою представників чужоземних послів Мухтар-Бею за привітання.

"Після довгих років кривавої впертої боротьби, — каже Красін, — після кількох зим, коли ми сиділи в холоді та в голоді, сьогодні Радянська Республіка святкує своє перше трудове свято. Першою думкою радянців після того, як було скинено тигар війни й господарської розрухи, була думка про селян і поліпшення сільського господарства."

Промова Свідєрського.

Заступник Наркомзему Свідєрський говорить: "Справи сільського господарства, — найголовніші в нашій країні. Тільки зараз робітники й селяне мають змогу зробити великі оглядини всього поганого й доброго, що ведеться в нашому господарстві. Виставочна хвиля кілька місяців котилася до Москви. Ця хвиля захлине всі закутки всіх республік Союзу й принесє нову революцію, без якої не можна відновити народне господарство в цілому — революцію господарсько-технічну."

Промова Шефлера.

З доповіддю про діяльність Головісткомку щодо організації вистави виступив голова виставкому М. Е. Шефлер.

Мета вистави, на думку докладчика, показати, що зроблено у всіх галузях народного господарства, показати як іде господарство та накреслити шляхи, по яким піде наше господарство.

Промова Чічеріна.

Народного комісара закордонних справ Чічеріна вітали гучними оплесками.

"В історії розвитку наших міжнародних зносин сьогоднішній день є великою подією."

Привітання від представництва чужоземних держав.

Найстарший представник чужоземних послів посол Туреччини Мухтар-Бей виголосив таке привітання: "Від імені представництва чужоземних держав у Москві, а також від свого імені, я радо вітаю відкриття с.-г. вистави в Москві. Немає чого довго говорити про значіння цієї вистави, яку ми широ вітаємо. Можна з радістю зазначити, що різні країни беруть участь в цій виставі й виявляють бажання завязати тіснійший економічний зв'язок з Росією."

Привітання представництва Китаю.

Привітання від дружнього Китаю виголосив голова делегації трох східних провінцій Китайської Республіки Лі-юнь-Лан, який виголосив свою промову на китайській мові. Промова була передложена членом китайської делегації Гуанхун-яі.

Лі-юнь-Лан сказав: "Ми, представники Китайської Республіки, шире вітаємо відкриття першої всеоюзної с.-г. вистави. Громадяне Росії! Дозвольте мені від імені китайського народу передати Вам цей подарунок на спомин про виставу разом з моїми найкращими побажаннями" — і при цій Лі-юнь-Лан передав народному комісарятові закордонних справ російській червоній прапор з привітаннями на китайській мові.

Від імені головісткомку Лебєдєв дякує в особі Лі-юнь-

Лана китайському народові і каже:

"Хай цей прапор буде доказом дружної спілки між Радянським Союзом та народами Азії. Дозвольте мені висловити певність, що ця приязнь зростає та зміцнюється!"

Лі-юнь-Лан в друге вистовив свою подяку за побажання китайському народові.

Промова Камєнева.

Після короткої промови секретаря М.Г.С.П.С. Павлова, до присутних знову звернувся з промовою Л. Камєнев.

"Від імені Ц.К. Р.К.П. і Московської Ради я вітаю ту величезну працю, яку вклали в виставу товариші, що її улаштували. Оглядаючи виставу, можна сміливо й з певністю сказати — ми перемогли. Хай працюючі, що при-

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЄ ЖИТТЯ НА РАДЯНСЬКІЙ БІЛОРУСІ.

Недавно ще, бо тільки сім літ тому, питання білоруської культури було питанням кабінетних учених, де йшов спір про окремішність Білорусинів, студентських гуртків ("Громада") 1902-3 рр. в Петербурзі) і романтично настроєної сільської інтелігенції — головною учительства та кількох поетів, з котрих найсильніший був І. Куцало, який виставив такий кляч: "Людзьмі звацься" — це ідеал Білоруса того часу.

А тепер маси, некультурні й майже дикі, що розкидані серед білоруських сіл, в переважній більшості селяне (70-80%), з економічного боку припинили й біди, бо всі селі в руках білоруських селян було всього 47% в тому змані не брали майже ніякої участі. Бо в більшості вони були неграмотні — до 65%. Для них було лише ідеалом бути грамотними.

Росказував один товариш, що утік з німецького полону: "Коли я в 1918 р. прийшов в одну селянську хату і там побачили, що я вмію писати, так розцілювали мої руки".

В такім становищі застала Білорусинів жовтнева революція, а з нею радянська білоруська влада. Правда, не зразу вона там скріпляється. Тільки після Рижської угоди влада радянська в тих частях, що лишилися по цей бік рижської лінії, кріпче й енергійно приймається за роботу — скріпнити економічно білоруського селянина й робітника та піднести його культуру.

На місцях старих повітських шкіл основуються по цілому краю білоруської школи. Але на цьому не зупиняється влада. Вона засновує "Інститут Білоруської Культури" (шось в роді Академії Наук), який не тільки має за ціль піднести національну культуру в Радянській Білорусі, але він бере на себе оборону перед цілим світом культури тих Білорусинів, що дісталися під Польщу (Гродненщина й Віленщина). Він дня 4-5 мая протестує перед цілим світом проти нагінки польських хамів на білоруську культуру. "Вона живе — иньшеться в протесті — і могутно розвивається на землях Радянської Білорусі, охопивши собою всі білоруські працюючі маси і при широкій підтримці радянської влади йде в своїм розвитку величезними кроками вперед, як могутна хвиля перекиньється на захід і цілком захопить собою західну Білорусь".

хали сиди в червону столицю зі всіх кутків радянського союзу, хай вони з'являть, що комуністи хотять служити селянству та робітництву. Комуністи вміють служити народу".

Промова Наріманова.

Голова Ц.В.К. С.С.Р.Р. Наріман-Наріманов каже: "Товариші й громадяне! Оголошую від імені працюючих С.С.Р.Р. першу сільсько-господарську й кустарно-промислову виставу відкритою!"

Слова Наріманова вкриваються довгими оплесками й співом Інтернаціоналу.

Після закінчення зібрання присутні оглядали виставу й її павільони.

Вечером в Нескучному саду улаштовано різні розrywки, концерт, сценічні вистави, фейерверки.

УВАГА! — ДІСНА НАГОДА! — УВАГА!

Повідомляємо всіх наших читачів, котрі складають собі бібліотеку і дорочать кожною доброю книжкою, що тепер мають нагоду набути всі числа журналу "ГОЛОС ПРАЦІ" ЗА 1922 РІК

оправлені в одну гарну книжку тільки за \$2.00.

УВАГА! — ДІСНА НАГОДА! — УВАГА!

Повідомляємо всіх наших читачів, котрі складають собі бібліотеку і дорочать кожною доброю книжкою, що тепер мають нагоду набути всі числа журналу "ГОЛОС ПРАЦІ" ЗА 1922 РІК

оправлені в одну гарну книжку тільки за \$2.00.

УВАГА! — ДІСНА НАГОДА! — УВАГА!

Повідомляємо всіх наших читачів, котрі складають собі бібліотеку і дорочать кожною доброю книжкою, що тепер мають нагоду набути всі числа журналу "ГОЛОС ПРАЦІ" ЗА 1922 РІК

оправлені в одну гарну книжку тільки за \$2.00.

УВАГА! — ДІСНА НАГОДА! — УВАГА!

Повідомляємо всіх наших читачів, котрі складають собі бібліотеку і дорочать кожною доброю книжкою, що тепер мають нагоду набути всі числа журналу "ГОЛОС ПРАЦІ" ЗА 1922 РІК

оправлені в одну гарну книжку тільки за \$2.00.

УВАГА! — ДІСНА НАГОДА! — УВАГА!

Повідомляємо всіх наших читачів, котрі складають собі бібліотеку і дорочать кожною доброю книжкою, що тепер мають нагоду набути всі числа журналу "ГОЛОС ПРАЦІ" ЗА 1922 РІК

оправлені в одну гарну книжку тільки за \$2.00.

УВАГА! — ДІСНА НАГОДА! — УВАГА!

Повідомляємо всіх наших читачів, котрі складають собі бібліотеку і дорочать кожною доброю книжкою, що тепер мають нагоду набути всі числа журналу "ГОЛОС ПРАЦІ" ЗА 1922 РІК

оправлені в одну гарну книжку тільки за \$2.00.

НОВА ЦІННА КНИЖКА!

Ми дістали з Європи дуже цінну книжку для кожного свідомого українського робітника і фермера, написану А. Богдановим, п. н.

Початковий Курс Політичної Економії

(В ПИТАННЯХ І ВІДПОВІДАХ)

Є це перша тора книжка в українській мові. Книжка має 127 сторін дрібно друку в самих питаннях і відповідях. Не один робітник, що читає вже матеріали про політичну економію з інших книжок і не міг всего зрозуміти, має тепер спромогу вирівняти незрозуміле, бо в цій книжці є 300 різнних питань в області політичної економії і довші або коротші відповіді на них.

ЦІНА КНИЖКИ 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення і гроші посилайте на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS COR. PRITCHARD & MCGREGOR STS. WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

УВАГА! — ДІСНА НАГОДА! — УВАГА!

Повідомляємо всіх наших читачів, котрі складають собі бібліотеку і дорочать кожною доброю книжкою, що тепер мають нагоду набути всі числа журналу "ГОЛОС ПРАЦІ" ЗА 1922 РІК

оправлені в одну гарну книжку тільки за \$2.00.

УВАГА! — ДІСНА НАГОДА! — УВАГА!

Повідомляємо всіх наших читачів, котрі складають собі бібліотеку і дорочать кожною доброю книжкою, що тепер мають нагоду набути всі числа журналу "ГОЛОС ПРАЦІ" ЗА 1922 РІК

оправлені в одну гарну книжку тільки за \$2.00.

УВАГА! — ДІСНА НАГОДА! — УВАГА!

Повідомляємо всіх наших читачів, котрі складають собі бібліотеку і дорочать кожною доброю книжкою, що тепер мають нагоду набути всі числа журналу "ГОЛОС ПРАЦІ" ЗА 1922 РІК

оправлені в одну гарну книжку тільки за \$2.00.

УВАГА! — ДІСНА НАГОДА! — УВАГА!

Повідомляємо всіх наших читачів, котрі складають собі бібліотеку і дорочать кожною доброю книжкою, що тепер мають нагоду набути всі числа журналу "ГОЛОС ПРАЦІ" ЗА 1922 РІК

оправлені в одну гарну книжку тільки за \$2.00.

УВАГА! — ДІСНА НАГОДА! — УВАГА!

Повідомляємо всіх наших читачів, котрі складають собі бібліотеку і дорочать кожною доброю книжкою, що тепер мають нагоду набути всі числа журналу "ГОЛОС ПРАЦІ" ЗА 1922 РІК

оправлені в одну гарну книжку тільки за \$2.00.

УВАГА! — ДІСНА НАГОДА! — УВАГА!

Повідомляємо всіх наших читачів, котрі складають собі бібліотеку і дорочать кожною доброю книжкою, що тепер мають нагоду набути всі числа журналу "ГОЛОС ПРАЦІ" ЗА 1922 РІК

оправлені в одну гарну книжку тільки за \$2.00.

УВАГА! — ДІСНА НАГОДА! — УВАГА!

Повідомляємо всіх наших читачів, котрі складають собі бібліотеку і дорочать кожною доброю книжкою, що тепер мають нагоду набути всі числа журналу "ГОЛОС ПРАЦІ" ЗА 1922 РІК

оправлені в одну гарну книжку тільки за \$2.00.

УВАГА! — ДІСНА НАГОДА! — УВАГА!

Повідомляємо всіх наших читачів, котрі складають собі бібліотеку і дорочать кожною доброю книжкою, що тепер мають нагоду набути всі числа журналу "ГОЛОС ПРАЦІ" ЗА 1922 РІК

оправлені в одну гарну книжку тільки за \$2.00.

СТОРИНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

ЩЕ ПРО СТРАЙК МАЙНЕРІВ В ДРОМГЕЛЕР, АЛТА.

“Не так ті вороженьки, як добрі ягоди” — мимовільно вказувалося на лужу слова природної приповідки. Таке ж саме і з майнерів центрального району 18-го округу “Юнайтед Майн Воркерс оф Америка”.

Дромгелер, Алта.

Під тероризмом хвалять в європейських краях пагальне опортунізм. Дикі ринки людей людями, кровопролиття за буржуазні інтереси виступає на чолі. Зі сказаною бистротю та зі скреготом зубів, європейська буржуазія приготується до поновленої війни, до війни оного страшнішого війни від попередньої.

Дромгелерські майнери, котрі знають боротьбу з властителями майнів приблизно два тижні, мають проти себе не тільки вуглевих баронів, провінціального поліції, цілу шайку підлітків буржуазних наймитів, але мають проти себе навіть вигрених за власною лаязкою своїх “радикальних” провідників, таких як Шерман, Пікони, Рівні і ім. подібних. Підчас, коли властители майнів хапують майнерів за горло, щоб не послили висказати слова в своїй обороні, в той самий час, коли майнери обмінюються кров'ю в боротьбі за квітну праву, — наші “радикальні” кінські провідники виступають проти Шермана як “гомеопати”, побачивши, що маркет “робочого хуляка” переповнений, що лужайні нагоди вже і не діждуться, вуглевий бароні ринуться за всяку ціну пересилити майнерську кутю і тим самим забезпечити собі подібну до садибної весни, підчас якої угодю до якої має прийти мійшій окупації і ними. Щоб вийти хитро обдуманий наступ вуглевих баронів проти своєї кінші, майнери постановили вийти на страйк.

Після проголошення страйку в Дромгелер, страйковий комітет був готовий кожної годі до переговорів з власниками копалень. Однак ті панове категорично відмовилися вести переговори з “бандітами” повідомляючи телеграфічно президента Шермана, щоб той відкадав страйк і приказав цій “голом” вернутися назад до роботи. Шерман нег не сповина, а відповідь, що він особисто прибуде до Дромгелера і розсідить повожені.

Прибувши до Дромгелера, Шерман насамперед ситав майнерів, чи не виступили вони часом поза границі буржуазного закону. Відтак того самого дня на масовий мітинг під голім небом, през Шерман погрозила балом в черевку вуглевим баронам і провінціальному поліції та на цім і закінчив збори.

Того самого дня ввечері, після наради з вуглевими магнатами, Шерман заговорив зовсім іннакше; він сказав, що ми вийшли на страйк не легально, неконституційно і тому він, як президент, приказує майнерам вертатися до роботи. Однак майнери заявили Шерманові у віні, що коли вони вийшли на страйк не легально, так і не легально будуть держатися, так довго, доки їхні домаганні не будуть узгоджені.

Побачивши таку солідарність між майнерами, яких тут нараховується около 1,500, Шерман вихав сечас до сусідніх копалень Розеа і Веін, щоб бодий там намовити майнерів вертатися до роботи, які теж були вийшли на страйк, щоби нам помочі. Це йому вповні понастало; майнери згаданих копалень вернули до роботи, оскільки своїх товаришів на позоу бортювати.

Сповнивши частинно свою службу супроти вуглевих панів, Шерман вихав до Келлар. Потягнувшись за своїм вірним оборонцем і власник копалень, оскільки в мисці “сторожів порядку”.

Дня 10-го вересня страйковий комітет одержав від Шермана телеграфічне “ультиматум”, що коли до 24 годин майнери не вернуть до роботи, то він (Шерман), відбере від них чартер і прожене всіх майнерів з кутю.

Майнери не вернули до роботи, і тепер мені ясно і дуже добре зрозуміло, чому Шерман захвав зявляти в своїй промові, що він не дбає чи буде президентом 18-го округу, чи ні (значить, чи його майнери виберуть, чи ні). Присуджуючи саме робітничому зрадничові Луїсові він знає, що в разі одержання копалки від майнерів, він скоротиться під батьківське крило Луїса, так само, як стається з порочним ОВЮ, в 18-м округу Лавлетом. Коли майнери своїми голосами відмовилися від репрезентації ним їхніх інтересів.

Щоб читачі “У.Р.В.” хитро зрозуміли, яку роллю в історії світа відіграв мілітаризм, я оце беру матеріял з “Робочого Народа” — ч. 44, з 1914 року. Статейка написана саме в момент розгону європейської війни, яка ще і до риночевого часу не скінчилась. Про закінчення мілітаризму написана в згаданій статейці так: “Мілітаризм, це зло, яке озброєне чоловіка проти чоловіка, краї проти краї, народ проти народу: мілітаризм, це сила дикости, яка кидает Німців на мільони Росинів, тримає Французів на Австрійців, Нирців і т. д.; це є сила, від якої зніріють — не один чоловік — а мільони людей цілої земської кулі; мілітаризм сила пожорає — розстрачує \$125,000,000 денно; мілітаризм забирал молодих людей від варставів над пахути, копалень і спинах їх до касарні під зброю — під жорстоку дисципліну, винищує в їх душі все, що людське і плекає все, що заірсоване; мілітаризм з’їдає половину роліного бюджету даного краю; мілітаризм не дає розвиватися народному багатству, промислові, торговлі, штучній науці, землеробстві, народній демократії і з здоровим людським почуванням; мілітаризм спричиняє жудку родит зарозумі, казні, інвалідів, піків, божественних мільонів дітей робить сиротами, мільони жінок робить вдовами; мілітаризм не дає людства в одну братерську родину а ділить їх на ворожі групи і робить з них ворогів; мілітаризм заставляє людей ненавидіти, брідитися і один другого ніжно вбивати; мілітаризм замиє завелень просвіт, буде гвердній, траншей, машинний карабин, гармати, мільони руйнівців, мільарди куля, шаблок, бомб і хрестів та злид надгород; мілітаризм палить руйнує міста і села, безчестить діят, убиває маленьких дітей, вкриває землю трупами і наповняє шпіді ріки людською кровю; мілітаризм учить убивати людей шпіді арміями, полками, дивізіями; мілітаризм звозити у дзоні, відправляє мольби і служби божі дякуючи за побіди; дає награду і поважє убійців, одурає спокійних мешкаців кривавою рибодо і розсіяє радість після убийств ворога — Німца, Француза, Росіянина і т. п.; мілітаризм душить, толочить і волю; убиває свободу думки, свободу людей диким почуттям, благословиде убійством, розить ненавист і злобу; мілітаризм палить безумний патріотизм, чоловічо-немависті людний до людини; мілітаризм заковує розум наших, енергію сильних, рогоче роготом божевілля над високістю чаші.

Хай тутешні невідомі робітничі знають, що наші свідомі товариші зборили за неспівно один рік. Куллєво Роб. Дім (включючи і фортепиано), на який дали \$1,200 готив: на фонд П.В.С.Г. зборили около \$100; на фонд П.В.С.Г. зборили около \$18.25; на місцеву владу по т. В. Вовкові зборили около \$250.00. І не все зроблено тоді, коли наші домі тяжить довг, що вносить \$2,650. Все те зроблено лише малим гуртком свідомих товаришів і товаришок. Безперечно, що роботи можна-б тут багато більше зробити, якщо приложити своїх рук всі тутешні робітничі. А ви товариші і товаришки, котрі доси працювали шпіді і енергійно для добра робітничого класу, працюйте і на дальше. Не зважайте на всякі крикуни, картогради та піявки, держіть червоної прапор високо понад свої голови, прапор побід, від колюрю якого замає незадовго цілий світ.

Тож до діла, товариші! Хай же С. У.Р.Д.! Робітничі.

Тож до діла, товариші! Хай же С. У.Р.Д.! Робітничі.

Людської гуманності і невечір людські відносини; мілітаризм не признає ні батька ні матері, ні друга ні приятеля, сьобом, нічого-нічого; він жагаєт, як іншати, промывать і розбавляють все — розбавляють і зовбавляють на те, щоб творити нові і нові руйнів; на жертьвенних мільярдах злоте приносить все, і своє життя — одні самовільно, другі примусово; мілітаризм і його жорстокі в людській крові витворений закон, це є бог війни, бог найбільш безпощадний, бог — із всіх богів неба і землі, бог найжорсткіший, бог прайстрашніший — не щадячий нікого і нічого; все те, що будеться щизми вікками; шиниться одним гарматним вистрілом, — те, чим любувались ціли покоління, воєнна буря зніщить в один мент; ні огонь, ні вода, ні вулкани, ні гургани не приносять тільки руйновань, як мілітаризм; він є загальним насильством, він є смерть і самозніщення мільони мільонів людства — найжорстоку цітну життя, краса світа і бога природи; мілітаризм це танці божевілля божественних.

Думаю, що по прочитанню наведеного приміру товариші читачі наскрізь зрозуміють, яку роллю і значення має мілітаризм в історії людства. Зрозуміють, товариші читачі заважкі і рідше про мілітаризм законів і стану ще по сторони законів чести, законів гуманності, законів чесного моралізму — без оружжя, крові та трупа — бо нова реформа брідитися тирранської старої кривавої реформи.

Семені.

Ді Пес, Ман Товаришу Редактору! Прощу помістити тьх кілька слів в нашої робітничі Вісті “У.Р.В.”, бо бажаю понакомити товаришів читачів про тутешні обставини і роботу серед укр. робітництва.

Хоч тут існує робітничі товариство під назвою “Міжнародне” яке бильшо року і робота на просвітньо-організаційний поал іде неосирітте, то все-ж таки не є так, як повинно-бути в товаристві; в просвітню організаційній роботі бере участь лише незначно мале число членів, помімо того, що тут же около 40 українських сімей та около 150 самітних укр. робітників. Як-що прихититися тут скакати який мітинг або відгортю-представити який концерт, то з того великого числа українських робітників, не змож побачити на таких підприємствах більше як яких 40 осіб. Чи не сором нам робітничі в Ді Песі, що ви такі байдуки до той роботи, яка ведеться виключно для інтересів робітництва взагалі, для робітничого класу, до якої і ви приналежите? Ану, противіть своїм заспані очі, розгляньте кругом себе, чи знаєте ви де небудь в другій околиці таких дівинців, байдужних і недбайлих робітників, які тут в Ді Песі. Самогоніки, карти та всіякі розпорізані привички, — все у вас закорінюєся, пзда чим ви і світа не бачите. Подивіться лише про день 3-го вересня ч. р. (Лейбор Дей), що тут відгортю бильшу роллю — робітничі, чи компанія? Цей день відсвятковано перший раз в історії чого місточка і то лише завдяки свідомістю робітникам. А де ви були? Певно в карти грали та до бетми самогоню трубили. А що робили в той день робітничі задерждані полами та шпівнівами? Очевидно показали себе дуже дужайними для панів капіталістів, бо пшани це рано-раненько до трачки, щоб їх “заводзель”, як вони його звуть, хльов дозять з робітничим найшльидше любити. Підчас задлекой боротьби свідомого робітництва з буржуазією о злобути трохи бильшого куска хліба для себе і своїх родичів тутешні кириники кландуть ім під ноги колоди та всіма силами стараються шкочити ім в тім боротьбі. А боротьба з буржуазією ведеться в інтересах працюючих, до котрих вони і самі належать, лише вони цього не розуміють або й не хочуть зрозуміти.

Вернувшись до того “робітничого” свята, яким буржуазія одобрено не-свідомих робітників. В той день відбувся організаційний мітинг, на яким членів товариства було аж. 18. Ну, а де-ж решта? Десь перд тим виставлялось представлення, на котрим було присутніх, так як я передає сказав, аж 40 осіб. Вирочим, в таке “робітничі” свята свідомі робітничі товсмі не вірять; дісне робітничі свята, це день 1-шого Мая, але поки що, робітничі в Ді Песі все ві не організовані, тому й прийшло бодий хом таке свято відсвяткувати.

Хай тутешні невідомі робітничі знають, що наші свідомі товариші зборили за неспівно один рік. Куллєво Роб. Дім (включючи і фортепиано), на який дали \$1,200 готив: на фонд П.В.С.Г. зборили около \$100; на фонд П.В.С.Г. зборили около \$18.25; на місцеву владу по т. В. Вовкові зборили около \$250.00. І не все зроблено тоді, коли наші домі тяжить довг, що вносить \$2,650. Все те зроблено лише малим гуртком свідомих товаришів і товаришок. Безперечно, що роботи можна-б тут багато більше зробити, якщо приложити своїх рук всі тутешні робітничі. А ви товариші і товаришки, котрі доси працювали шпіді і енергійно для добра робітничого класу, працюйте і на дальше. Не зважайте на всякі крикуни, картогради та піявки, держіть червоної прапор високо понад свої голови, прапор побід, від колюрю якого замає незадовго цілий світ.

Тож до діла, товариші! Хай же С. У.Р.Д.! Робітничі.

Тож до діла, товариші! Хай же С. У.Р.Д.! Робітничі.

ПІВРІЧНЕ СПРАВОЗДАННЯ ВІДЛІДУ СТОУ. У.Р.Д. В ВІННІПЕГУ.

В невідомо, дня 19. серпня ч. р. відбулись піврічні збори відліду Стоу. Український Робітничий Дім в Вінніпегу. На зборах відліду зав справозданніми з діяльності відліду, яке представляється так: за півріч відбулось 6 місячних зборів відліду, 23 регулярних засідань зарządu, 5 спеціальних засідань зарządu і Екс. Ком. Стоу. і 1 спеціальне засідання всіх зарządu укр. робітничих організацій в Вінніпегу. Заходом відліду відіграно 13 концертів і 4 піякни. Два представлення і 4 концерти з висше згаданих підстроено в користь укр. роб. преси відліду європейської кампанії.

Фінансове справоздання представляється так:

Table with columns: ПРИХОДИ (Лютый, Март, Квітень, Май, Червень, Липень, Разом) and РОЗХОДИ (Лютый, Март, Квітень, Май, Червень, Липень, Разом).

ПОВТОРЕННЯ: Прихід \$6,579.00, Розхід \$6,303.00.

Остатєсь в касі \$ 276.00. За відліду Стоу, У.Р.Д. в Вінніпегу: Д. Хомницький, Т. Кульчицький, секретар, фін. секр. М. Брїчка, Н. Матеїчук, К. Гнатів.

ПРЕСОВИЙ ФОНД “УКР. РОБ. ВІСТЕЙ”

Дорогі Товариші! В задушеного листо посилаю Вам почтовий переказ на суму \$91.35; — \$80.95 як збірка на листи, а \$10.40 з розгравки, яку укладли тов. Р. Беріка в Товаристві ім. С. Мельничука. Окремю висилкою посилаю Вам листи з іменами жертводавців на пресовий фонд нашої робітничі преси, які рівнож і листи з іменами нових і залеглих передатників.

Пресовий фонд “У.Р.В.” зложиві садиуючі: Т-ка А. Дреніак зібрала на листу ч. 555: Анна Дреніак \$0.50, Никифор Чернюк \$0.50, Никита Чорнобриний \$0.25, Анна Плесхоч \$0.25, Виктор Грабовський \$0.25, Йосиф Гарбуш \$0.25, Рузв. Дреніак \$0.25.

Разом \$2.25. Тов. М. Прайзнер зібрав на листу ч. 545: М. Прайзнер \$1.00, Г. Беріка \$0.50, М. Гелд \$0.50, П. Стовкевич \$0.25, С. Ковалевич \$0.25.

Разом \$4.00. Тов. С. Бартин зібрав на листу ч. 559: С. Бартин \$1.00, В. Бартин \$1.00, Д. Бартин \$0.50, Е. Бартин \$0.50.

Тов. Д. Ярушевський зложив на листу ч. 562 \$1.00. Тов. Я. Караваний зложив на листу ч. 549 \$1.00. Тов. Гринько Мех зібрав на листу ч. 491: Семко Пивудус \$0.50, Кеня Пивудус \$0.50, Василь Скаршар \$0.25, Петро Бошко \$0.25, Василь Балабейський \$0.25, І. Яблоноский \$0.25, К. М. \$0.25.

Разом \$2.25. Тов. М. Беркіта зібрав на листу ч. 482: Н. Гавчук \$0.50, А. Пурак \$0.25, С. Шарко \$0.25, Д. Стефюк \$0.25, І. Яблоноский \$0.25, М. Б. \$0.25.

Разом \$2.00. Т-ка Людвіка Лукїня зібрала на листу ч. 476: Л. Лукїня \$1.00, Г. Лесеван \$0.25, Іван Ботлэт \$0.19, Никола Попович \$0.10.

Разом \$1.43. Тов. Роман Беркіта зложив на листу ч. 498 \$5.00. На листу ч. М. Зеленьского ч. 496 тов. Т. Сеньота зложив на листу ч. 499 \$1.00. Тов. Т. Гануєк зложив на листу ч. 479 \$0.50. Тов. І. Маловичка зложив на листу ч. 500 \$1.00.

Разом пресового фонду \$37.95. Передатку на “У.Р.В.”, “Г.П.” “Г.Р.” зложиві: Тов. Д. Ярушевський зложив на листу ч. 549 \$4.00, Тов. Д. Ярушевський зложив на листу ч. 562 \$4.00, Тов. Гринько Мех зібрав на листу ч. 491 \$5.00, Тов. М. Беркіта зібрав на листу ч. 482 \$2.00, Т-ка Людвіка Лукїня зібрала на листу ч. 476 \$5.00, Тов. А. Лука зібрав на листу ч. 487 \$4.00, Тов. Ф. Корман зложив на листу ч. 484 \$4.00.

Тов. С. Загарійчук зложив на листу ч. 493 \$2.00. Тов. Р. Беріка зібрав на листу ч. 498 \$10.00. Тов. М. Зеленьский зложив на листу ч. 496 \$2.00. Т-ка Текля Гануєк збрала на листу ч. 499 \$1.00.

Разом передатки \$43.00. Повторення: Пресового фонду \$37.90, 3 розгравки \$10.40, Передатки \$43.00.

Сума разом вносить \$91.35. З товаришским привітом. Т. Бойчук. Гаєпшєр, Б. К.

Дорогі Товариші! Посилаю Вам \$5.00 на пресовий фонд “У.Р.В.”, що зложив і Гаєпшєр садиуючі товариші: Звич \$1.00, В. Н. Гольєр \$1.00, П. Кульчицький \$1.00, К. Сквельський \$1.00.

Щира подяка жертводавцям, що не забувають своєї пролетарської преси. З товаришским привітом. В. Н. Гольєр.

ЗМІНА АДРЕСИ “КОСМОС” З днем 15. серпня ч. р. Видавництво “КОСМОС” перенеслось до иншого помешкання, куди я пресию ласкаво всіх наших учасників і прихильників звертається у всім справах Видавництва. Нова адреса: Ukr. Amer. Verlagsges. m. b. H. “Kosmos”, Woehlerstr. 3, Berlin N. 4, Germany. З тов. привітом. П. Лалян, кер. Вид-тва.

БІБЛІОТЕКА “НОВИЙ СВІТ” Ще нові замовляйте і шпирити! Шпях до влади \$0.50, Шарська Росія і укр. справа \$0.50, Селянство і соціялдемократія \$0.50, Рай і Поступ \$0.50, Нарис передісторичних подій \$0.40, Міжнародний соціалістичний рух \$0.40, Про старі часи на Україні \$0.40, Фізіка нашій і нащ. незалежності \$0.35, Ілюстрована Роб. Читанка ч. III \$0.25, Фабрич. розговори про економію \$0.25, Боги \$0.25, Світова революція \$0.25, Тези III. Конгресу Комінтерна \$0.25, Капіталізм і робітничтво в Індії \$0.25, Що таке поступ? \$0.25, Початки укр. соціяліст. в Галичині \$0.25, Як повстав світ? і Старий Завіт \$0.20, Маркс про дикт. пролетаріату \$0.20, Жовтєвські оповідання \$0.20, Роскази про сили природи, часть II \$0.20, Земля обтобвана \$0.20, Перший Бухар Комуніста \$0.15, Розбійніе завадані \$0.15, Про походженє людини \$0.15, Робітнича Читанка, часть I \$0.15, Соціялізм а realtà \$0.15, Розмова про фізіку \$0.15, Основні засади комунізму \$0.15, Комунізм і кооперація \$0.15, Двогоний \$0.15, Розвиток соці. від утопії до науки \$0.15, Введенє в національну економію \$0.15, Роскази про сили природи, ч. II \$0.10, Білая машина \$0.10, Революційні пісні \$0.10, Боротьба за існуванє \$0.10, Відокремленє Галичини \$0.10, Червоний Кобзар, найкрасші пісні \$0.10, Робітнича Читанка, часть II \$0.10, Біблія Капіталіста \$0.10, Жінка і соціальне питання \$0.10, Інквізиційні суди, з 11 образами \$0.10, З історії соціялізму \$0.10, Чому позичали віру \$0.10, Хто такі комуністи \$0.10, Про правду і неправду віру \$0.10, Жителі Марса \$0.10, Диктатура пролетаріату \$0.05, Хто такі комуністи \$0.05, Важлиє питання \$0.05, Золото і пухляк в Америці \$0.05, Горє трунів і море крові та салів \$0.05, Церква і радянська власть \$0.05, Межя людською і машиною \$0.05, Нова політика Соціялістич. Росії \$0.05, На чім боці справедливості \$0.05, Фермер і робітник \$0.05, Класа проти класів \$0.05, Віра і громадські справи \$0.05, Боротьба о сонце \$0.03, Прекрасно ілюстровані календарі “Новий Світ” з 1917-18 рр. містять нове календарієм зі споминами славних людей і найважнішій дати історичних подій. Завсігди важні по \$0.30.

Замовляйте ще нині і сійте зерно нової науки, яка є найшлішим лікарством на зніченє закорієної народної темноти. Товариствам і кооператорам великий опуст. Много бильших і менших книжок в особієм списі. Пишіть на адресу: Nowyj Swit Box 1092, Montreal, Que.

Новість! ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ продається за половину ціни Філіам, Відділам і Товариствам Стоу. Укр. Роб. Дім і Відділам Укр. Секції Роб. Партіі Канади.

Після рішення Другого Східного Зїзду і згоди шероців, оставший налад книжки Історія Культурн переходить до розпоряджості Схід. Пров. Комітету. Дорогі Товариші! Користайтеся з нагоди і замовляйте як найкисроше, бо наклад малий. Така цінна книжка як Історія Культурн повинна знаходитися в кожного українського робітника. Замовлення посилайте на адресу секретара Східного-Пров. Комітету: G. Nowosiwki, P.O. Box 308, Toronto, Ont. P. S. — Схід.Пров. Ком. посилає для розпродаж всі книжки, які оголошуються в робітничих часописях в Канаді і Злуч. Державах. Висилайте замовлення на вище подану адресу.

Нові книжки! --- Нові книжки! Товариші! Памятайте, що в свідомості наша сила, а свідомість здобуваєс з книжко. Кожний робітнич повин збільшити свою бібліотеку і свідомість садиуючими новими книжками: ШО ТАКЕ ВСЕСВІТНИЙ СОЮЗ РОБІТНИКІВ — обнимає 80 сторін друку, ціна лише \$20 ц. ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ — написав О. Синявський; 110 сторін друку, ціна \$35 ц. ЧЕРВОНА ЗОРЯ (утопія) — написав А. Богданов; 150 сторін друку, ціна \$25 ц.

Замовлення разом з грішми слати до: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man.

Вийшла з друку і продаєть ся цікава книжочка п. н. ЦЕРКВА І РАДЯНЬСКА ВЛАДА. Если хочете знати як відноситься більшовицька влада до церкви, до справ віри, до церковних шлюбів, до храмів, если хочете знати кому служить церква і поли та чому поли так сказано виступають проти більшовицької влади, то прочитайте сю брошуру, яка коштує лише 5 центів.

Замовлення слати до: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

NOVA KNIZHKA! -- NOVA KNIZHKA! Що тільки появилася з друку і продаєтьс дуже ціна книжка для кожного робітника і робітничі п. н. КАРЛ МАРКС ПОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТ. Написав Ю. Стеклов. Книжка вийшла накладом “Космоса” в Берліні, під редакцією Е. Касненка. Назарукована в малих вигідній форматі, на книжковій папері і обнимає 110 сторін друку. Поділена на такі розділи: 1. Роки підготовки. — 2. Виробленє нового світогляду. — 3. Революція 1848—49 року. — 4. Період реакції. — 5. Ітернаціонал. — 6. Сприння соціалістичному руху в поодинокі краях. — 7. Деміо про особисте Марксове життя. — 8. Значення Маркса в науці. Ціна тільки 25 центів. Замовлення посилайте на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts. — Winnipeg, Man.

NOVA KNIZHKA! -- NOVA KNIZHKA! Товариші! Памятайте, що в свідомості наша сила, а свідомість здобуваєс з книжко. Кожний робітнич повин збільшити свою бібліотеку і свідомість садиуючими новими книжками: ШО ТАКЕ ВСЕСВІТНИЙ СОЮЗ РОБІТНИКІВ — обнимає 80 сторін друку, ціна лише \$20 ц. ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ — написав О. Синявський; 110 сторін друку, ціна \$35 ц. ЧЕРВОНА ЗОРЯ (утопія) — написав А. Богданов; 150 сторін друку, ціна \$25 ц. Замовлення разом з грішми слати до: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man. Вийшла з друку і продаєть ся цікава книжочка п. н. ЦЕРКВА І РАДЯНЬСКА ВЛАДА. Если хочете знати як відноситься більшовицька влада до церкви, до справ віри, до церковних шлюбів, до храмів, если хочете знати кому служить церква і поли та чому поли так сказано виступають проти більшовицької влади, то прочитайте сю брошуру, яка коштує лише 5 центів. Замовлення слати до: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.